

Enrollment No: _____

Exam Seat No: _____

C. U. SHAH UNIVERSITY

Winter Examination-2021

Subject Name: Management Accounting-I

Subject Code: 4CO05MAC2

Branch: B.Com (Gujarati)

Semester: 5

Date: 14/12/2021

Time: 11:00 To 02:00

Marks: 70

Instructions:

- (1) Use of Programmable calculator & any other electronic instrument is prohibited.
- (2) Instructions written on main answer book are strictly to be obeyed.
- (3) Draw neat diagrams and figures (if necessary) at right places.
- (4) Assume suitable data if needed.

- Q-1 Attempt the following questions: (14)**
- a) સંચાલકીય હિસાબી પધ્ધતિ હિસાબ લખવા તૈયાર કરવા માટેની કોઈ સ્વતંત્ર પધ્ધતિ નથી પરંતુ સંચાલકો ને..... મદદરૂપ થતી પધ્ધતિ છે
(A)પડતર હિસાબોમાં(B)નાણાકીય હિસાબો માટે
(C)સંચાલન નિર્ણય પ્રક્રિયામાં (D)ભૂતકાળની માહિતી રજૂ કરવામાં 1
- b) મેનેજમેન્ટ એકાઉન્ટન્સી માં કઈ પધ્ધતિ અને આ ટેકનિકનો ઉપયોગ થતો નથી
(A) પ્રમાણ પડતર પધ્ધતિ (B) સેવા પડતર પધ્ધતિ
(C)સીમાંત પડતર પધ્ધતિ (D)અંદાજપત્રીય અંકુશ 1
- c) જાહેર કંપનીઓના તેમજ જાહેર ઉપયોગિતાની કંપનીઓમાં મેનેજમેન્ટ એકાઉન્ટની કામગીરી બજાવનાર અધિકારીને..... પણ કહેવામાં આવે છે.
(A)ફાઈનાન્સિયલ એડવાઈઝર (B)પડતર નિયંત્રક
(C)મુખ્ય ઓડીટર (D)કરવેરા અધિકારી 1
- d) નીચેનામાંથી કઈ વિગત ઠંડો ની પ્રાપ્તિ નથી?
(A)ધંધામાં નફો હોવાથી (B)નાણા ઉછીના લેવાથી કે દેવું ઉભુ કરવાથી
(C)કાયમી મિલકતો વહેંચી દેવાથી(D)ડિબેન્ચર કે લોન પરત કરવામાં આવે ત્યારે 1
- e) ચોખ્ખી કાર્યશીલ મૂડી માં વધારો થાય ત્યારે....
(A)ભંડોળની પ્રાપ્તિ થાય છે(B) ભંડોળ ની પ્રાપ્તિ અને ઉપયોગ બંને થાય છે
(C)ભંડોળ ની પ્રાપ્તિ અને ઉપયોગ બંને થતા નથી (D)ભંડોળનો ઉપયોગ થાય છે 1
- f) મૂડી પરત અનામતમાંથી બોનસ શેર બહાર પાડવામાં આવે ત્યારે
(A) ભંડોળ માં વધારો થાય છે(B)ભંડોળમાં ઘટાડો થાય છે 1

- (C)ભંડોળમાં કોઈ ફેરફાર થતો નથી (D)ચોખ્ખી ચાલુ મિલકતો માં ઘટાડો થાય છે
- g) પ્રમાણ પડતર માં..... ની વિગતો માટે પ્રમાણ નક્કી કરવામાં આવતા નથી 1
(A) સીધી માલસામગ્રી (B)સીધી મજુરી (C)પરોક્ષ ખર્ચો (C)કાયમી મિલકતો
- h) પડતર તત્વો સંબંધિત પૂર્વ નિર્ધારિત આદર્શ માપ એટલે? 1
(A)પ્રમાણ(B)પૂર્વ અંદાજ(C)અંદાજપત્ર(D)આમાંથી એક પણ નહીં
- i) પ્રમાણપત્ર એ.... 1
(A)અપેક્ષિત પૂર્વ નિર્ધારિત પડતર છે(B)ઉત્પાદનમાં ઉદભવેલી પડતર છે
(C)ખરેખર ઉત્પાદનની પડતર છે (D)આમાંથી એક પણ નહીં
- j) જો પ્રમાણપત્ર અને ખરેખર પડતર સરખાવવામાં આવે અને જો ખરેખર પડતર ઓછી હોય 1
તો તેનેકહે છે
(A)પ્રતિકૂળ વિચલન(B)અનુકૂળ વિચલન
(C)ઉપરના બંને (D)આમાંથી એક પણ નહીં
- k) પ્રમાણ પડતર તંત્ર અન્વયે વસ્તુની પડતર નક્કી થાય છે કહે છે. 1
(A)કાયમી પડતર (B)ચાલુ પડતર
(C)ઈતિહાસીક પડતર(D)પૂર્વ નિર્ધારિત પડતર
- D) જો વેચાણ રૂપિયા ૫૦ હજાર હોય અને ચલિત પડતર રૂપિયા ૩૦,૦૦૦ હોય તો નફા જથ્થા 1
ગુણોત્તર શું હોઈ શકે?
(A)50%(B)60% (C)40%(D)એક પણ નહીં
- m) ઉત્પાદન અને વેચાણની જે સપાટીએ કુલ ફાળો કુલસ્થિર ખર્ચ જેટલો થાય એ સપાટી 1
ઓળખાય છે
(A)નફાકારક સપાટી(C)ઈશ્વરમસપાટી
(C)સમતુટ સપાટી(D)આદર્શ સપાટી
- n) વેચાણ બાદ પડતર સૂચવે છે 1
(A)સ્થિર ખર્ચ (B)નફો (C)ફાળો (D)આમાંથી એક પણ નહિ

Attempt any four questions from Q-2 to Q-8

- Q-2 Attempt all questions (14)**
- (A) સંચાલકીય હિસાબી પદ્ધતિ ના હેતુ જણાવો. 7
- (B) તફાવત આપો - પડતર હિસાબી પદ્ધતિ અને સંચાલકીય હિસાબી પદ્ધતિ. 7
- Q-3 (14)**

Sita લિમિટેડના તારીખ 31-3-2020 અને 31-3-2021 ના રોજના પાકા સરવૈયા નીચે મુજબ હતા.

જવાબદારી	2020	2021	મિલકતો	2020	2021
શેર મૂડી	3 37 500	3 37 500	કાયમી મિલકતો	3 00 000	2 40 000
સા.અનામત	2 25 000	2 32 500	રોકાણો	37 500	45 000

ન.નુ. ખાતું	2 25 000	26 250	સ્ટોક	1 50 000	1 46 250
લેણદારો	67 500	56 250	દેવાદારો	1 50 000	3 41 250
કર જોગવાઈ	56 250	7 500	બેંક સિલક	1 19 250	1 47 750
ડિબેન્ચર	-	2 02 500	લેણીહૂંડીઓ	30 000	11 250
મૂડી અનામત	19 500	24 750			
દેવીહૂંડીઓ	58 500	44 250			
	7 86 750	9 31 500		7 86 750	9 31 500

વધારાની માહિતી:

- 1.વર્ષ 2020 - 21 દરમિયાન રૂ 6,000 ની પડતર કિંમતના રોકાણો રૂ 6,375 માં વેચ્યા હતા અને નવા રોકાણો રૂ 13,500 માં ખરીદ્યા હતા.
 - 2.કાયમી મિલકત પર નો ઘસારો રૂ 52,500 અને કરવેરા ની જોગવાઈ રૂ 7,500 ઉધાર્યા પછી નો ચોખ્ખો નફો રૂ 46,500 હતો.
 - 3.વર્ષ દરમિયાન કાયમી મિલકતનો એક ભાગ કે જેની પડતર રૂ. 7,500 હતી તે રૂ 9,000 માં વેચ્યો હતો નફો ન.નુ ખાતે સમાયેલ છે
 4. વર્ષ દરમિયાન ડિવિડન્ડ ચૂકવ્યું રૂ 30,000
- ઉપરોક્ત માહિતી પરથી ભંડોળ પ્રવાહ પત્રક તૈયાર કરો.

Q-4 Attempt all questions (14)

(A) સંચાલકીય હિસાબી પદ્ધતિ ના કાર્યો અને કાર્યક્ષેત્ર જણાવો. 7

(B) ભંડોળ પ્રવાહ પત્રક ની ઉપયોગીતા વિશે નોંધ લખો. 7

Q-5 (14)

જંબુ કેમિકલના 1 ટન માટે પ્રમાણિત મિશ્રણ અંગેની વિગતો નીચે મુજબ છે

કેમિકલ વપરાશ (Kg) કિલો દીઠ પડતર રૂ.

X	240	6
Y	400	12
Z	640	10

એક માસ દરમિયાન 6.25 ટનનું ઉત્પાદન થયેલ છે જેની માહિતી નીચે મુજબ છે.

કેમિકલ વપરાશ (ટનમાં) પડતર રૂપિયા.

X	1.6	11,200
Y	2.4	30,000
Z	4.5	47,250

નીચેના વિચલનની ગણતરી કરો.

1. માલસામાન ખર્ચ વિચલન
2. માલસામાન ભાવ વિચલન
3. માલસામાન વપરાશ વિચલન
4. માલસામાન મિશ્રણ વિચલન
5. માલસામાન પેટાવપરાશ વિચલન.

Q-6 Attempt all questions (14)

- (A) પ્રમાણ પડતર પધ્ધતિના ફાયદા અને મર્યાદા જણાવો. 7
- (B) **Balaji** કંપની લિમિટેડ માસિક 10,000 થેલી નું ઉત્પાદન કરીને રૂ 12.50 ના ભાવે થેલી નું વેચાણ કરે છે. કંપનીની માસિક ઉત્પાદન શક્તિ 20,000 થેલીઓની છે. 10,000 થેલીઓની ઉત્પાદન પડતર નીચે મુજબ હતી. 7

વિગતરૂ.

માલસામગ્રી ખર્ચ 10,000

મજૂરી ખર્ચ 25,000

પાવર ખર્ચ 5,000

પરચુરાણ ખર્ચ 10,000

વહીવટી ખર્ચ(સ્થિર) 80,000

કંપનીને 10,000 થેલી માસિક પૂરી પાડવાની શરતે એક વર્ષ માટેનો નિકાસ ઓર્ડર મળે તેમ છે. જેની થેલીદીઠ વેચાણ કિંમત રૂ. 7.50 ની ઓફરસ્વીકારવી કે કેમ તે દર્શાવો.

Q-7

Attempt all questions

(14)

- (A) વસ્તુ MF ના ઉત્પાદન માટે પ્રમાણ કામદાર ખર્ચ નીચે પ્રમાણે નક્કી કર્યું છે. 7

કામદાર ક્લાકદીઠ દર(રૂ.) કામના ક્લાકો

કુશળ 8 150

બિનકુશળ 3 140

અરેખર રોકાયેલ કામદારો નીચે પ્રમાણે હતા.

કામદાર ક્લાકદીઠ દર (રૂ.) કામના ક્લાકો

કુશળ 9.50 140

બિનકુશળ 2.50 150

ગણતરી કરો:

1. મજૂર ખર્ચ વિચલન 2. મજૂર કાર્યક્ષમતા વિચલન 3. મજૂર દર વિચલન

- (B) નીચેની વિગતો પરથી ગણતરી કરો: 7

1. મજૂર ખર્ચ વિચલન 2. મજૂર દર વિચલન 3. મજૂર મિશ્રણ વિચલન

1000 એકમના ઉત્પાદન માટે કામદાર બજેટ મિશ્રણ:

કુલ પ્રમાણ ક્લાક	કુલ પ્રમાણ ખર્ચા (રૂ.)
---------------------	---------------------------

30 પુરુષો ક્લાક દીઠ રૂ 4 લેખે 50 ક્લાક માટે 1,500 6,000

20 સ્ત્રીઓ ક્લાકદીઠ રૂ 3 લેખે 30 ક્લાક માટે 600 1,800

10 છોકરીઓ ક્લાક દીઠ રૂ 2 લેખે 20 ક્લાક માટે 200 400

2,300 8,200

અરેખર કામગીરી અને કામદાર દરની વિગતો નીચે મુજબ છે

કુલ પ્રમાણ ક્લાક	કુલ પ્રમાણ ખર્ચા (રૂ.)
---------------------	---------------------------

20 પુરુષો ક્લાક દીઠ રૂ. 4.50 લેખે 50 ક્લાક માટે	1,250	5,625
30 સ્ત્રીઓ ક્લાક દીઠ રૂ. 3.00 લેખે 30 ક્લાક માટે	900	2,700
10 છોકરીઓ ક્લાક દીઠ રૂ. 2.00 લેખે 15 ક્લાક માટે	150	300
2,300	8,625	

Q-8

Attempt all questions

(14)

(A) Ram કંપની લિમિટેડની નીચેની માહિતી મળી છે.

7

વર્ષ વેચાણ (રૂ) નફો

2020 8,00,000 -60,000 (નુકસાન)

2021 12,00,000 +1,00,000 (નફો)

ઉપરની વિગતો પરથી નીચેના જવાબો ગણો.

1. નફા જથ્થા ગુણોત્તર 2. સ્થિર ખર્ચ 3. 2021 ના વર્ષના ચલિત ખર્ચ

4. સમતુટ બિંદુ (રૂપિયામાં) 5. રૂ. 20,000 ની ખોટ હોય ત્યારે વેચાણ

6. રૂ. 12,00,000 ના વેચાણે સલામતી ગાળો

(B) બે પ્રકારની વસ્તુઓનું ઉત્પાદન કરતી ફેક્ટરીમાં કાચો માલ ચાવીરૂપ પરિબળ છે

7

2020 ની નીચે પ્રમાણેની આપેલી માહિતી પરથી બતાવો કે કયું ઉત્પાદન નફાકારક છે?

વિગત ઉત્પાદન

M F

કાચો માલ (તૈયાર માલ ના એકમ દીઠ) 10 એકમ 5 એકમ

કાચા માલની એકમ દીઠ પડતર રૂ. 4 રૂ. 4

પ્રત્યક્ષ મજૂરી (તૈયાર માલ ના એકમ દીઠ) રૂ. 5 રૂ. 5

પરોક્ષ ખર્ચો રૂ. 5 રૂ. 5

વેચાણ કિંમત (એકમ દીઠ) રૂ. 80 રૂ. 50

ઉત્પાદનની મહત્તમ ક્ષમતા (વર્ષ 2020 માટે) 2,000 એકમ 1,000 એકમ

2020 ના વર્ષ માટે સરકારી અંકુશના કારણે કાચા માલના ક્વોટા ઘટીને 20000 એકમોનો થાય છે.

ઉપરોક્ત માહિતી પરથી કઈ વસ્તુ કેટલું ઉત્પાદન કરવું જોઈએ કે જેથી કંપનીને વધુમાં વધુ નફો થાય? તમારો અભિપ્રાય આપો.

